

Drepturile și obligațiile de mediu care le revin cetățenilor și instituțiilor publice locale

EcoWarrior – proiect finanțat de ADMINISTRAȚIA FONDULUI PENTRU MEDIU și implementat de Asociația Resurse de Inovare-ARI în parteneriat cu Colegiul Tehnic Apulum

Date generale:

Titlul proiectului: EcoWarrior

Regiunea în care se implementează proiectul
Centru

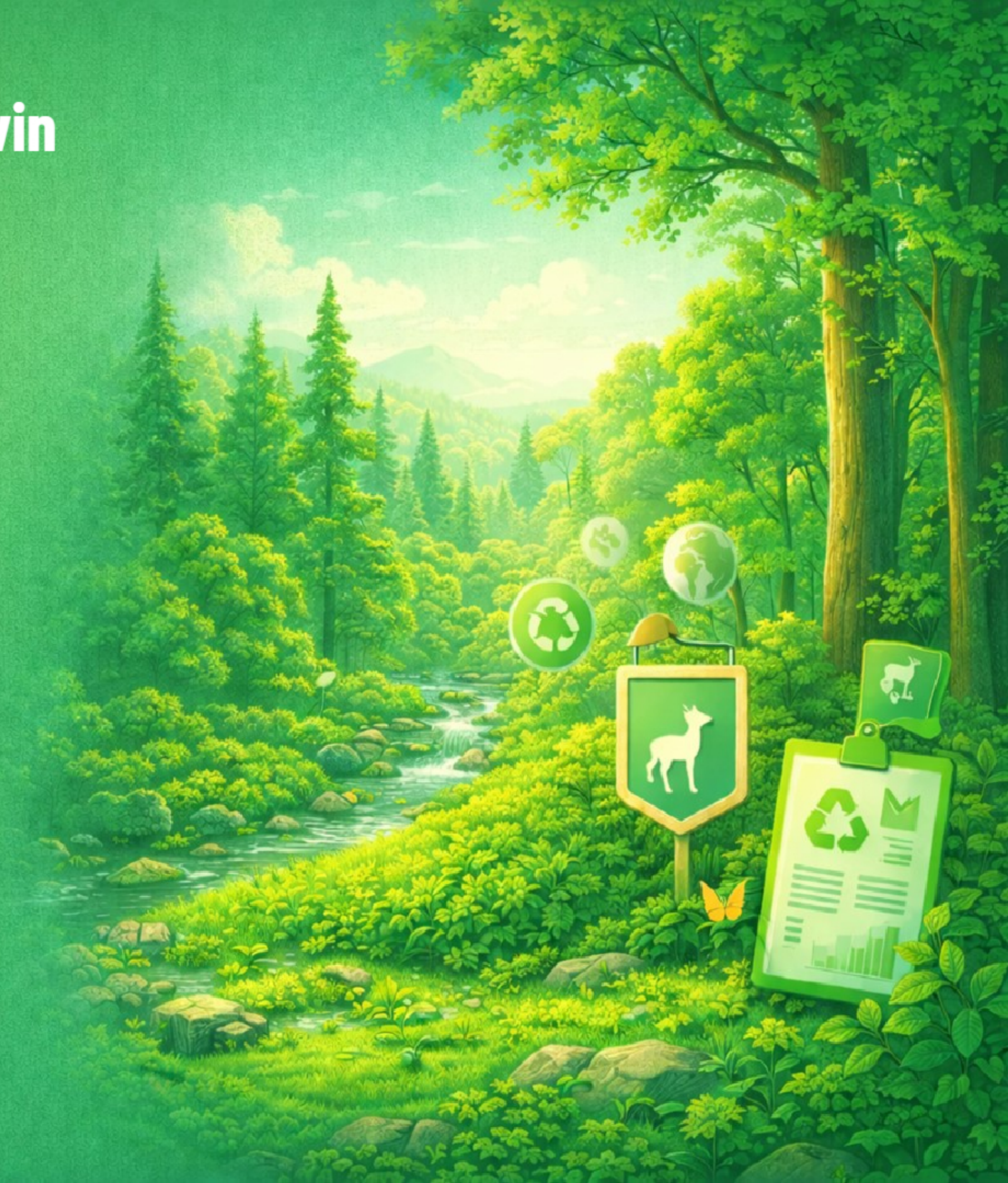
Durata de realizare a proiectului 18 luni

Solicitant ASOCIAȚIA RESURSE DE INOVARE – ARI

Partener în proiect COLEGIUL TEHNIC „APULUM”

ALBA IULIA

Finanțare solicitată 499.557,00 (lei)

1 CE SUNT DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE DE MEDIU?

3. OBLIGAȚIILE CETĂȚENILOR FAȚĂ DE MEDIU

5. CUM INTERACȚIONEAZĂ CETĂȚENII CU INSTITUȚIILE?

7. STUDII DE CAZ: SUCCESE ȘI EȘECURI

9. LEGEA CARE NE PROTEGEAZĂ: CONSTITUȚIA ȘI LEGILE DE MEDIU

11. Mesaj final

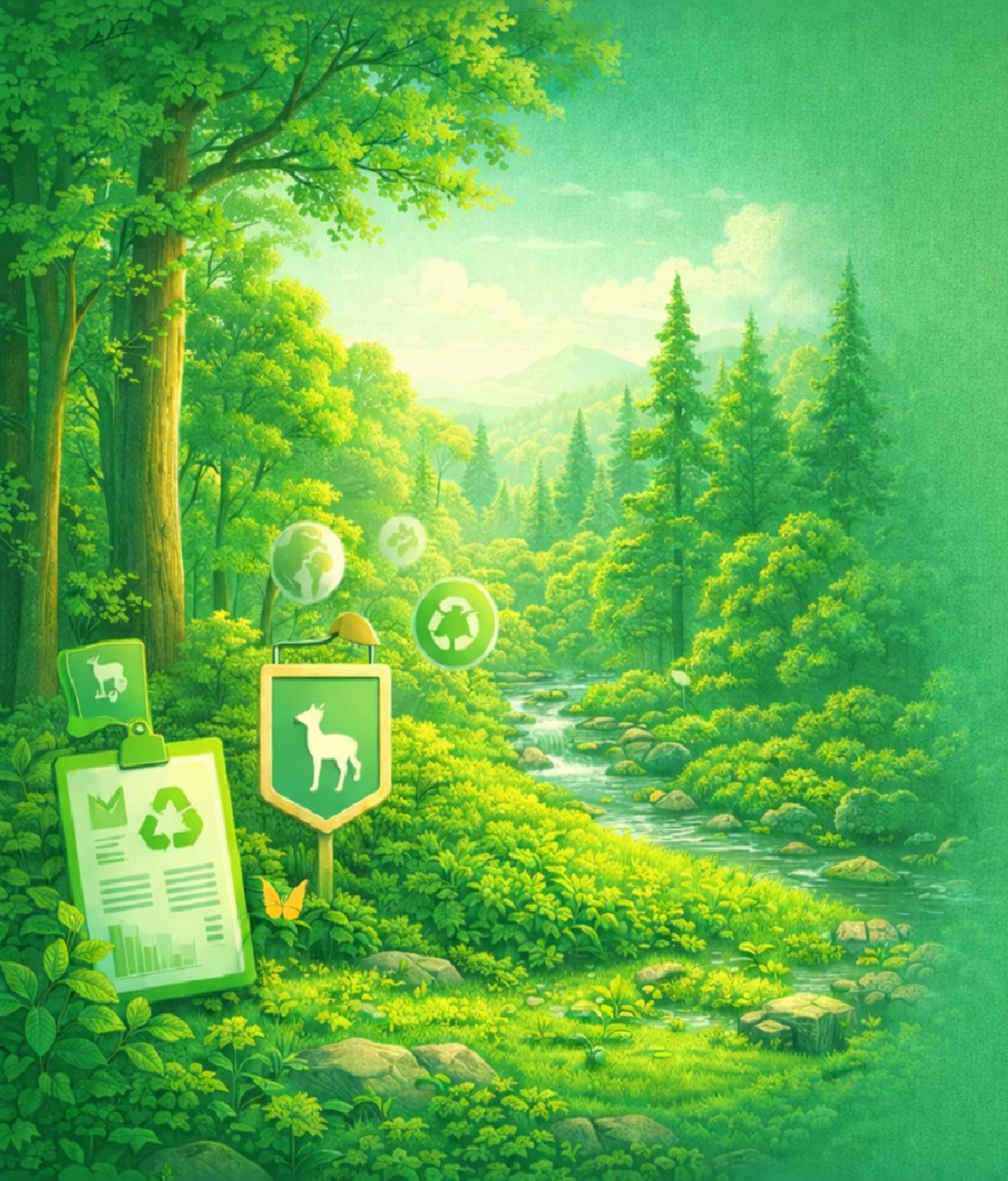
2 DREPTURILE CETĂȚENILOR FAȚĂ DE MEDIU

4. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE INSTITUȚIILOR PUBLICE LOCALE

6. INSTRUMENTE PRACTICE PENTRU CETĂȚENI

8. CE PUTEM FACE NOI, ELEVII?

10. CONCLUZIE: NOI SUNTEM GĂRZII MEDIULUI

PART. 01

CE SUNT DREPTURILE ȘI
OBLIGAȚIILE DE MEDIU?

Drepturi de mediu

Ce ni se cuvine, ce putem cere pentru a avea un mediu sănătos

Mediul înconjurător este un bun comun care aparține tuturor.

În societate avem drepturi și obligații față de mediu.

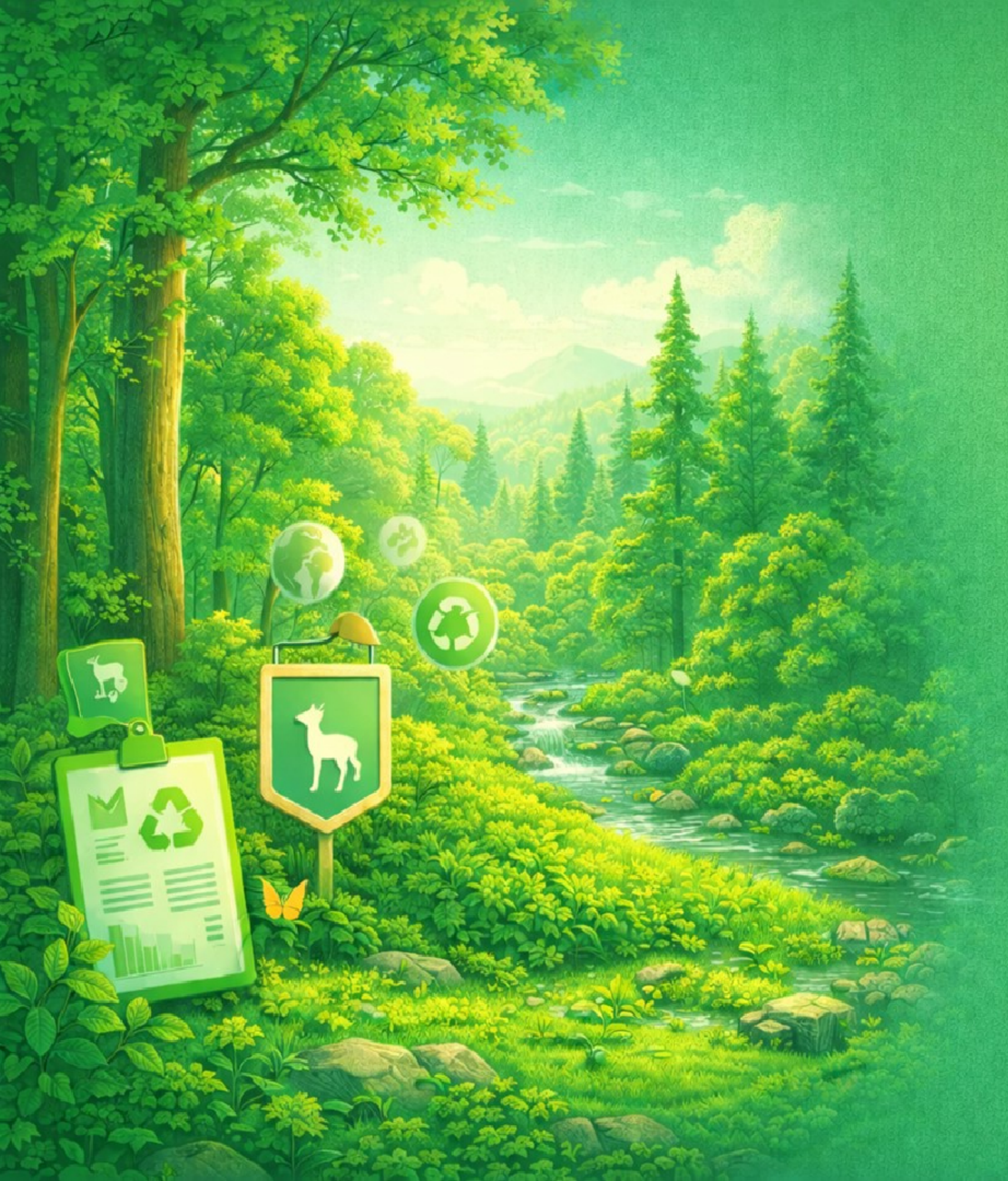

■ Obligații de mediu

01

Ce trebuie să facem, ce responsabilități avem pentru protejarea mediului

PART. 02
DREPTURILE
CETĂȚENILOR FAȚĂ
DE MEDIU

DREPTUL LA UN MEDIU SĂNĂTOS

Fiecare persoană are dreptul

Să respire aer curat

Să bea apă potabilă

Să aibă alimente
sănătoase, fără
substanțe toxice

Să trăiască într- un
mediu echilibrat din
punct de vedere
ecologic

DREPTUL LA INFORMAȚIE

Ai dreptul să știi

Ce poluare este în aerul, apa, solul din zona ta
Ce proiecte care afectează mediul se planifică în comunitatea ta
Ce riscuri pentru mediu și sănătate există

Unde găsești informații

Site- ul Primăriei sau al Consiliului Local
Agenția pentru Protecția Mediului din județul tău
Stațiile de monitorizare a calității aerului

DREPTUL LA PARTICIPARE

Ai dreptul să

Fii consultat când se iau decizii importante care afectează mediul

01.

Participi la dezbateri publice pe teme de mediu

03.

02.

Propuneri pentru îmbunătățirea mediului în comunitatea ta

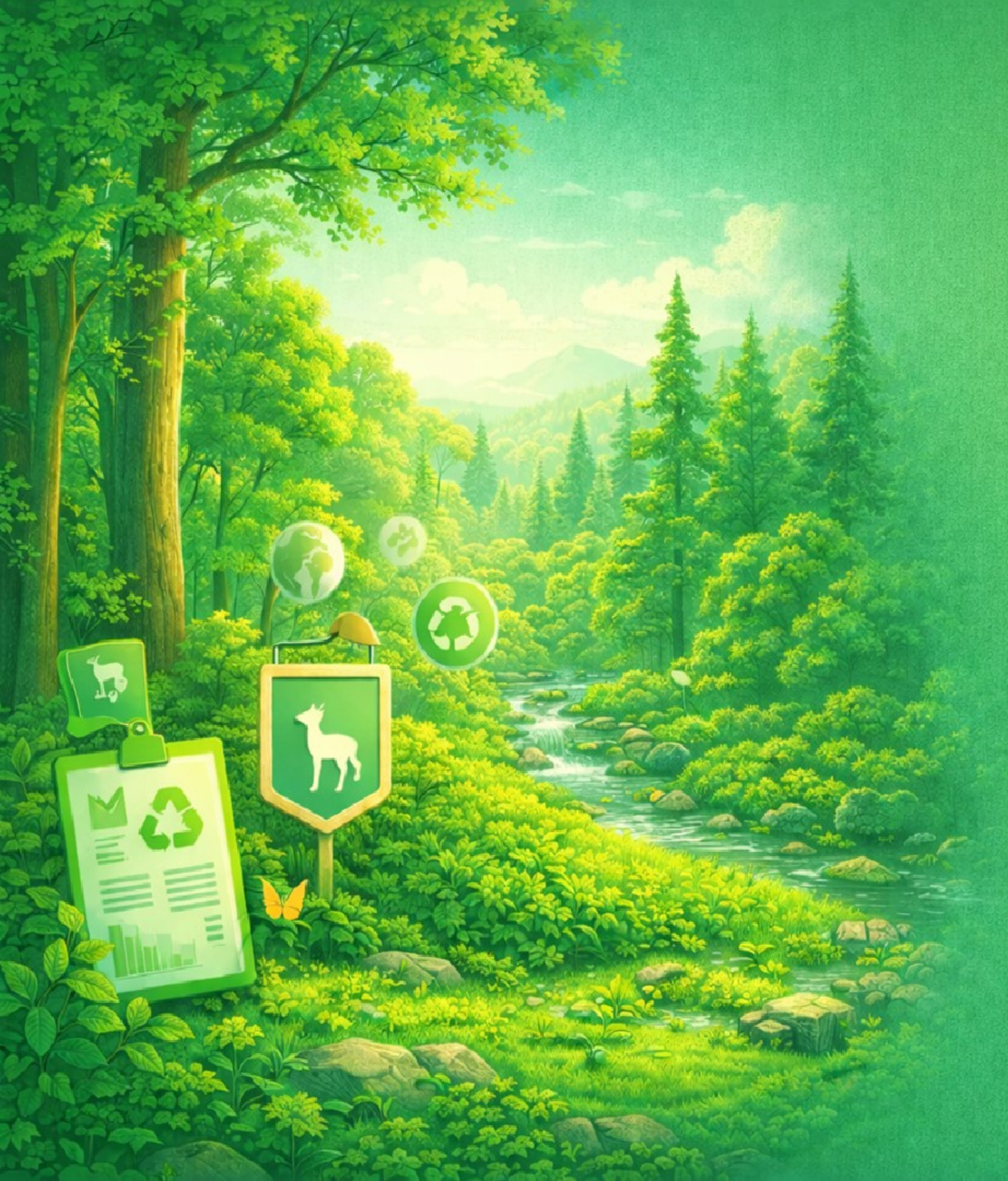
DREPTUL LA ACCES LA JUSTIȚIE

Dacă drepturile tale de mediu sunt încălcate, ai dreptul să

Depui plângeri la autorități

Soliciti investigații

Te adresezi instanțelor de judecată

PART. 03
OBLIGAȚIILE
CETĂȚENILOR FAȚĂ
DE MEDIU

OBLIGAȚIA DE A NU POLUA

Nu arunci gunoiul în natură (nici măcar o pungă sau o țigară)

1.

Separă deșeurile pentru reciclare

2.

Folosești corect substanțele chimice (vopsele, detergent)

3.

Nu arzi deșeuri în curte (mai ales plastic)

4.

Trebuie să

OBLIGAȚIA DE A PROTEGE RESURSELE NATURALE

Trebuie să

Economisim apa
(închidem robinetul
când nu folosim,
reparăm scurgerile)

Economisim energia
(stingem luminile,
folosim
electrocasnice
eficiente)

Protejăm pădurile (nu
facem foc în locuri
nepermise, raportăm
tăierile ilegale)

Respectăm animalele
și plantele (nu le
rănim, nu le distrugem
habitatul)

OBLIGAȚIA DE A RESPECTA REGULILE

Trebuie să respectăm

Regulile din parcurile naționale (stăm pe trasee, nu luăm plante)

Sezoanele de pescuit și vânătoare

Interzicerea colectării unor plante protejate

Regulile de folosire a pesticidelor

OBLIGAȚIA DE A COLABORA CU AUTORITĂȚILE

Trebuie să

Plătim taxele de mediu (taxa pe gunoi, taxa de poluare dacă avem mașină veche)

01.

Răspundem la anchetele privind probleme de mediu

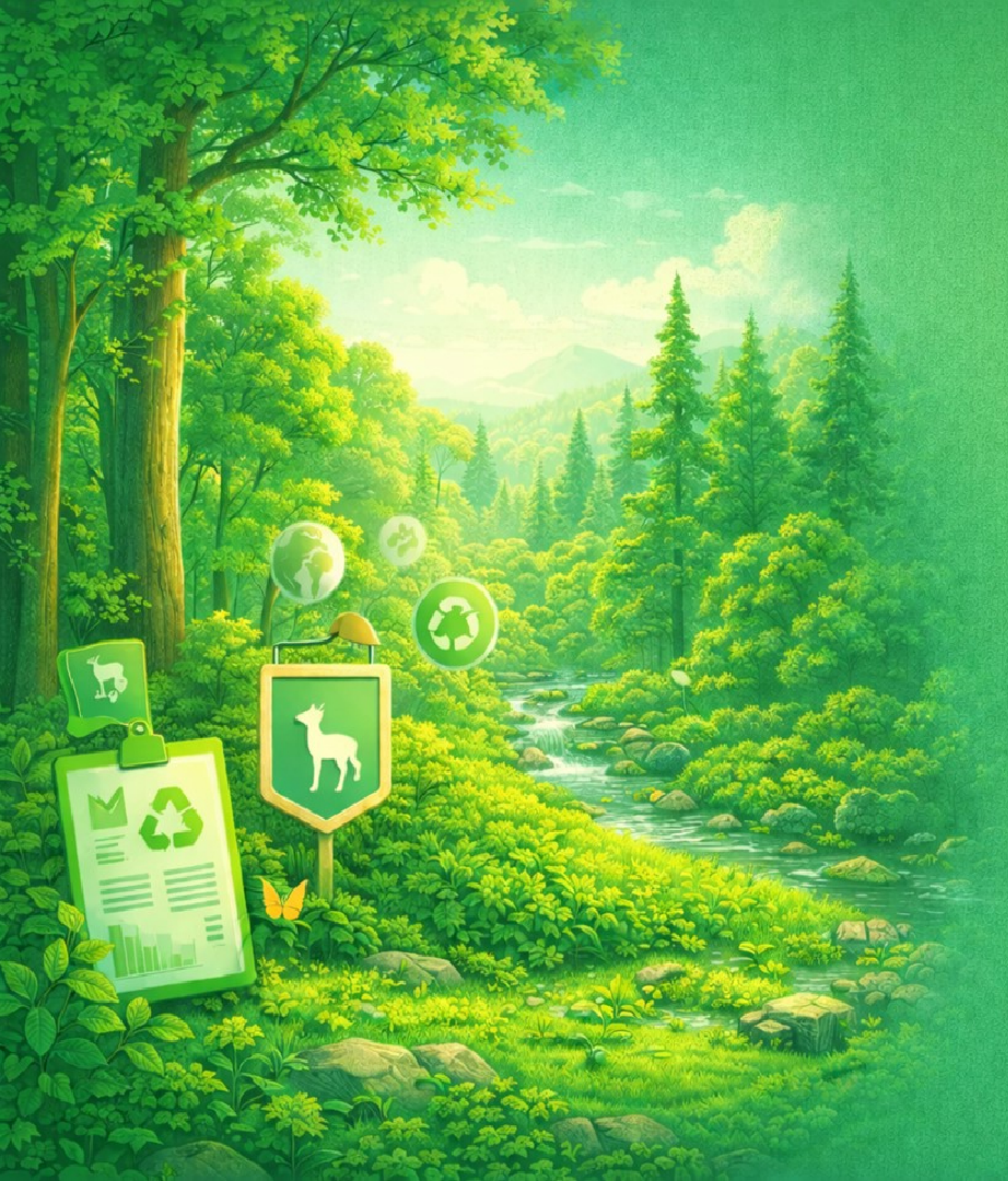
03.

02.

Permitem controalele autorităților atunci când este necesar

PART. 04
DREPTURILE ȘI
OBLIGAȚIILE
INSTITUȚIILOR PUBLICE
LOCALE

OBLIGAȚIILE PRIMĂRIEI ȘI CONSILIULUI LOCAL

- **OBLIGAȚIA DE A ASIGURA UN MEDIU SĂNĂTOS**
 - Să organizeze colectarea și depozitarea deșeurilor în mod ecologic
 - Să asigure apa potabilă și canalizare pentru locuitori
 - Să mențină spațiile verzi (parcuri, grădini)
 - Să monitorizeze calitatea aerului
- **OBLIGAȚIA DE A PLANIFICA DURABIL**
 - Să elaboreze Planuri de Amenajare a Teritoriului care protejează mediul
 - Să creeze zone de protecție a mediului în comunitate
 - Să dezvolte infrastructură ecologică (piste de biciclete, stații de reciclare)
- **OBLIGAȚIA DE A INFORMA ȘI CONSULTA**
 - Să organizeze consultări publice pentru proiectele care afectează mediul
 - Să publice rapoarte anuale despre starea mediului în localitate
 - Să ofere informații cetățenilor la cerere
- **OBLIGAȚIA DE A APLICA LEGEA**
 - Să dea amenzi celor care încalcă legile de mediu
 - Să oprească activitățile ilegale de poluare
 - Să colaboreze cu poliția de mediu și alte autorități

DREPTURILE INSTITUȚIILOR LOCALE

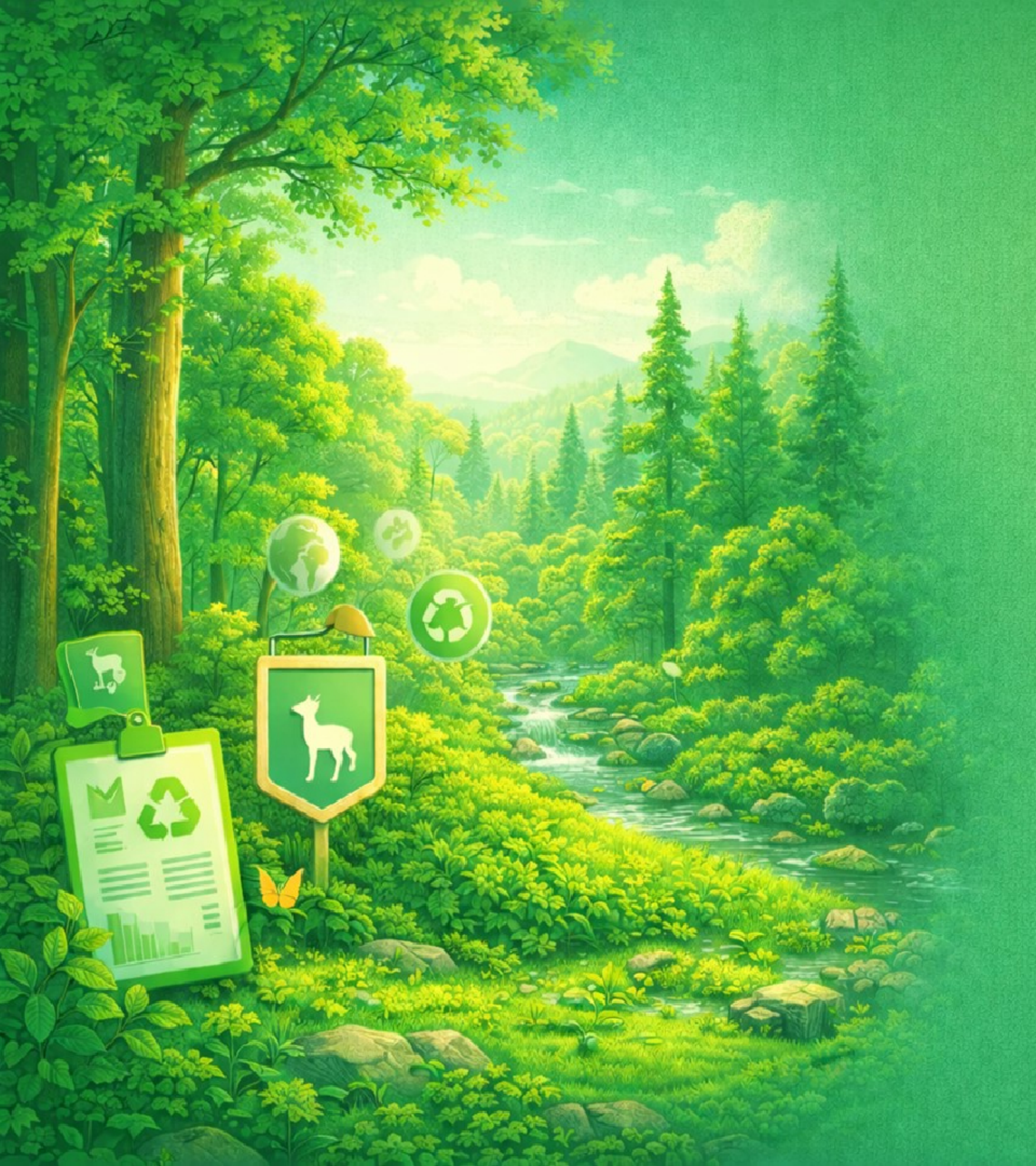
Pot adopta hotărâri ale consiliului local pentru protecția mediului
Pot stabili taxe și tarife pentru serviciile de mediu
Pot organiza campanii de ecologizare obligatorii

Pot face controale la firme și gospodării
Pot aplica sancțiuni pentru încălcarea regulilor locale
Pot opri activități care periclitează mediul

Pot solicita fonduri europene pentru proiecte de mediu
Pot primi alocații de la stat pentru protecția mediului
Pot încheia parteneriate cu organizații de mediu

PART. 05

CUM
INTERACȚIONEAZĂ
CETĂȚENII CU
INSTITUȚIILE?

CETĂȚENII AU DREPTUL SĂ CERĂ

01

Informații - "Domnule primar, vreau să știu unde se depozitează gunoiul din orașul nostru"

02

Măsuri - "Vă rog să puneți mai multe cosuri de gunoi în parc"

03

Intervenție - "O fabrică arde plastic noaptea, vă rog să interveniți"

INSTITUȚIILE TREBUIE SĂ RĂSPUNDĂ

În 30 de zile pentru o cerere
simplă

În termene legale pentru cereri
complexe

Cu soluții concrete, nu doar
promisiuni

CE FACEM DACA INSTITUȚIILE NU-ȘI FAC DATORIA?

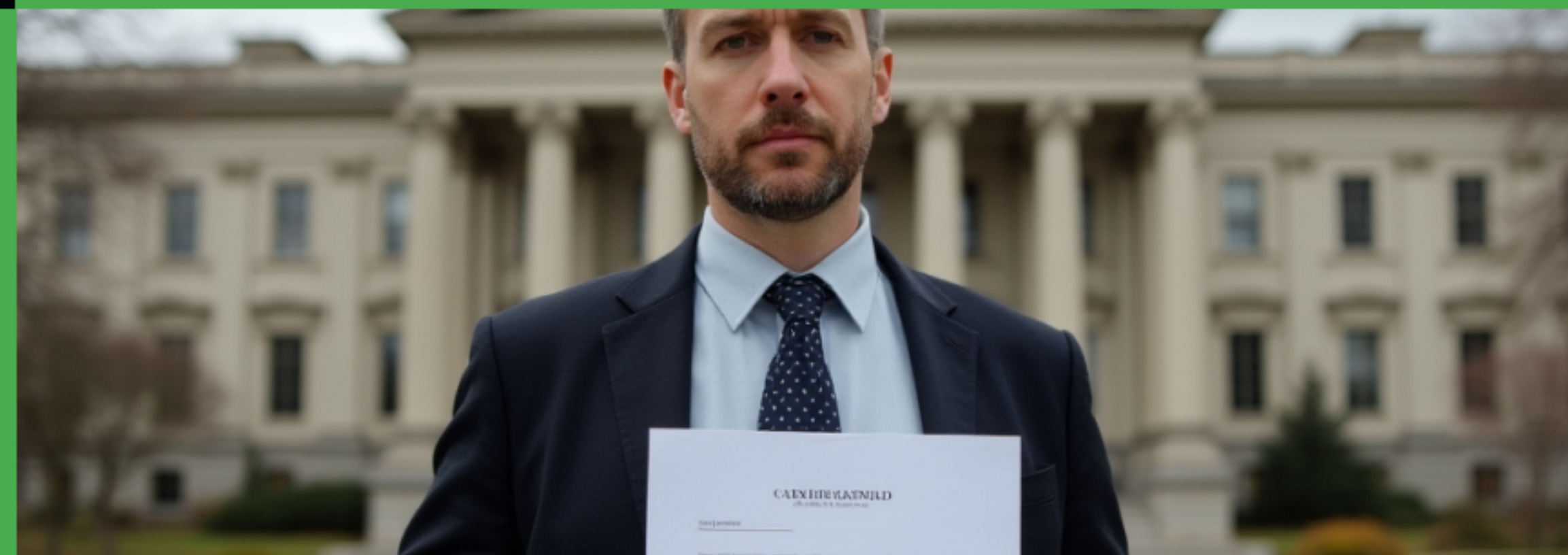
Plângere la instanță superioară – la Prefectură, Inspectoratul de Mediu

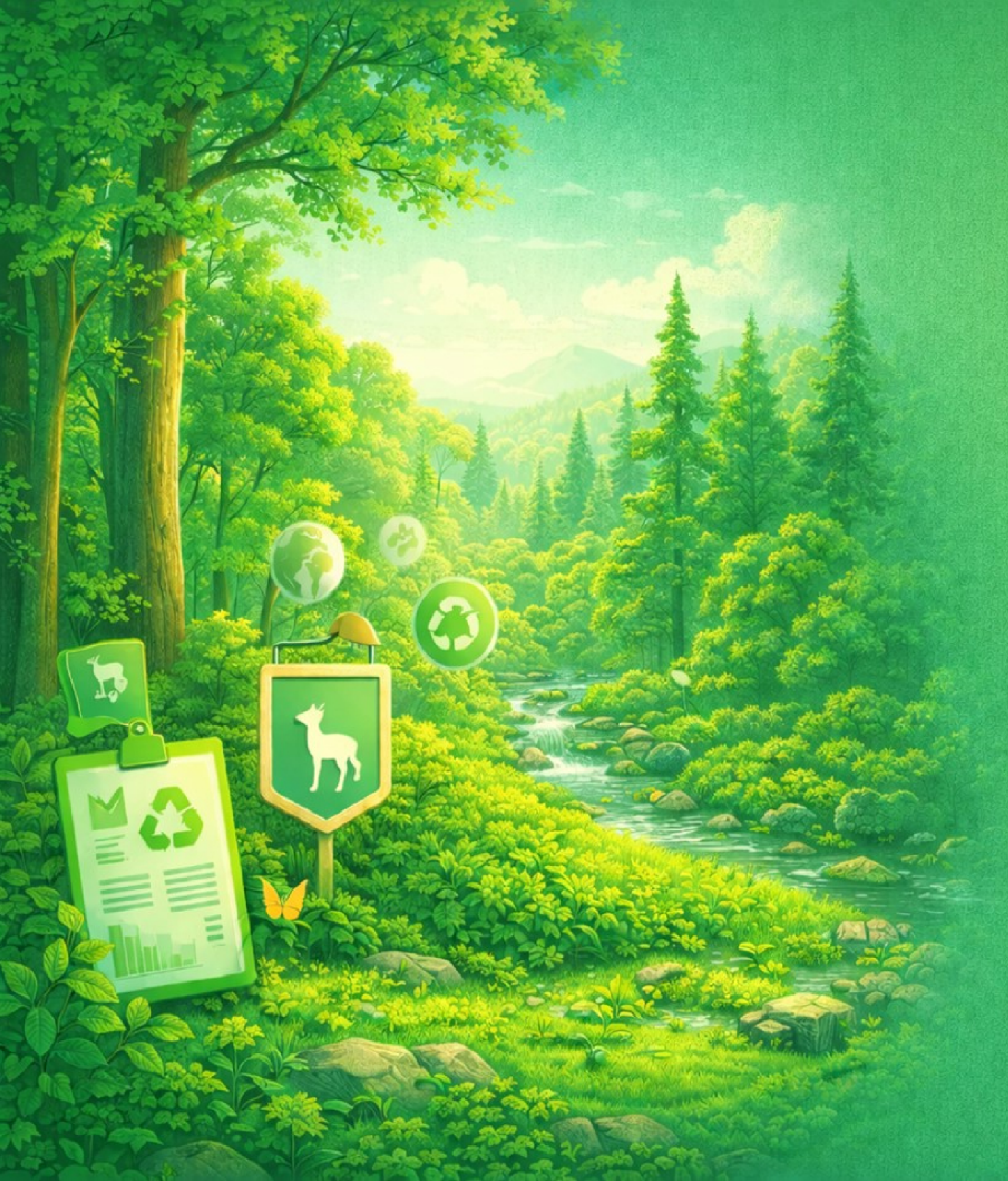
Rechemare – trimitem o nouă cerere

Alertare mass-media – ziare, televiziuni locale

Plângere la instanța de judecată

PART. 06
INSTRUMENTE
PRACTICE PENTRU
CETĂȚENI

PETIȚIILE PUBLICE

Ce sunt

Cereri scrise semnate de mai mulți cetățeni

Când folosim

Pentru probleme care afectează mai mulți oameni

Cum facem o petiție

Pași pentru realizarea petiției

01

Scriem cererea clar (ce vrem, de ce)

02

Colectăm semnături (minimum 100- 500, în funcție de localitate)

03

O depunem la primărie

04

Consiliul local trebuie să o discute în 30 de zile

APLICAȚII ȘI SITE-URI UTILE

"Salvă pădurea!" - pentru raportarea tăierilor ilegale

"CivicTech" - pentru raportarea problemelor în oraș

Site- ul primăriei - pentru cereri și petiții online

"În Iași" / "În Cluj" etc. - aplicații locale pentru raportarea problemelor

AUDIT ECOLOGIC AL LOCALITĂȚII

Facem o hartă a problemelor din localitate (gunoi, poluare, lipsă spații verzi)

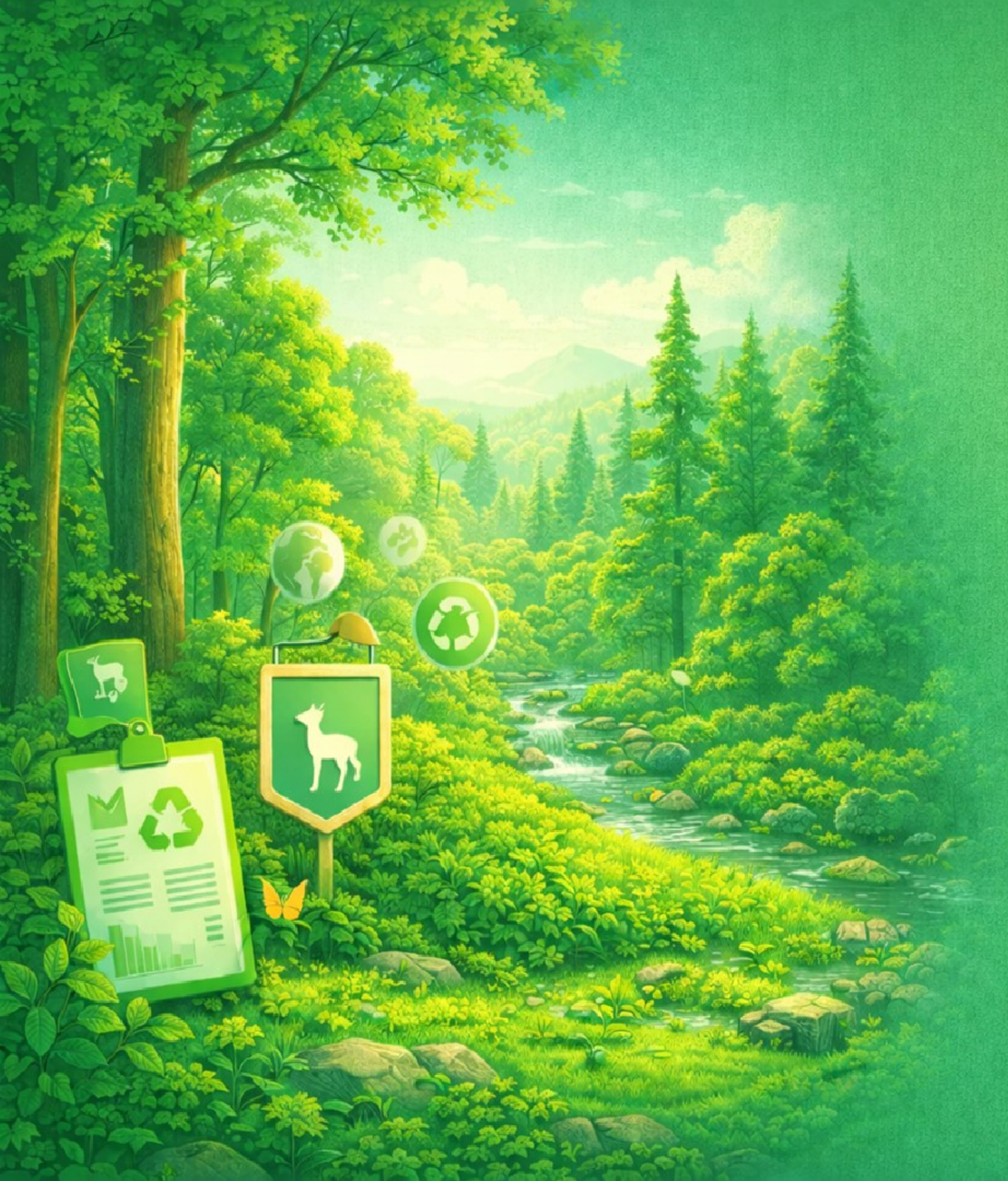
Analizăm datele (câte cosuri de reciclare sunt, câți copaci s- au plantat/an)

Interviăm locuitori despre preocupările lor

Prezentăm raportul primăriei și propunem soluții

Proiect pentru elevi

PART. 07

STUDII DE CAZ: SUCCESE ȘI EȘECURI

SUCCES: SALVAREA PĂRCULUI IOR DIN BUCUREȘTI

01

Problema

Se planifica construcția
de blocuri în parc

01

Acțiunea cetățenilor

Proteste, petiții,
campanii media

03

Rezultat

Parcul a fost salvat, a
fost declarat parc
național urban

SUCCES: ORADEA - CAPITALA RECICLĂRII

Problema

Mult gunoi, puțin reciclat

Acțiunea primăriei

Sistem modern de colectare,
educație în școli

Rezultat

Peste 40% din deșeuri sunt reciclate
(dublu față de media națională)

EȘEC: POLUAREA RÂULUI SIRET

Problema

Fabricile deșeurau substanțe toxice în râu

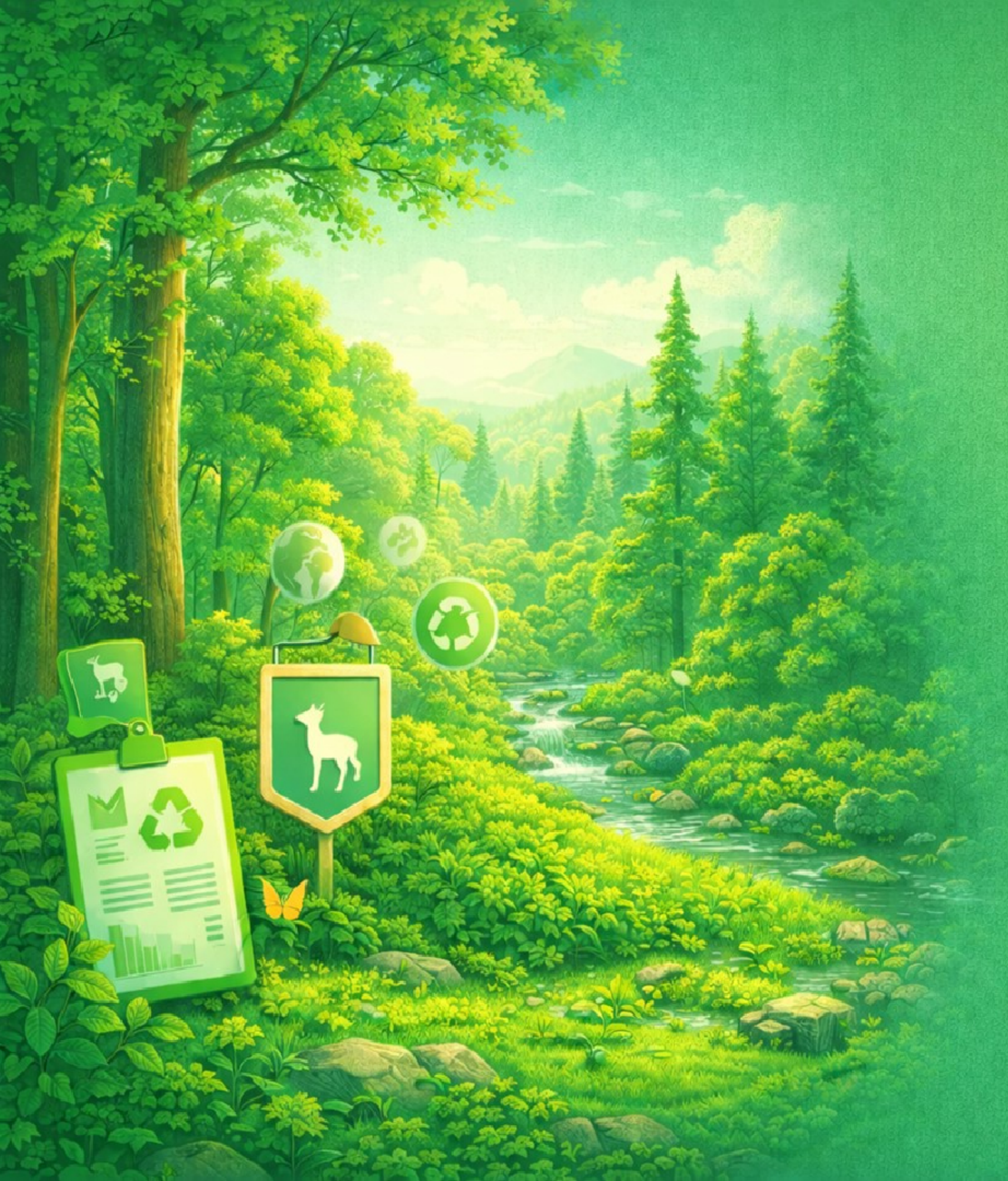
Ce n-a funcționat

Autoritățile locale nu au intervenit la timp

Rezultat

Poluare gravă, pește mort, apă nepotabilă pentru sate

PART. 08

CE PUTEM FACE NOI, ELEVII?

ÎN COMUNITATE

Activități

Club de mediu la școală -
monitorizăm, propunem,
acționăm

Vigilenți ecologici - echipă
care verifică respectarea
regulilor în școală

Proiecte cu primăria - curățenie în parc, plantări de copaci

Activități

01

Suntem modele -
separăm gunoiul,
economisim resursele

02

Îi învățăm pe părinți -
despre drepturile și
obligațiile lor

03

Participăm la decizii -
când se iau decizii care
afectează mediul

CA CETĂȚENI ACTIVI

Activități

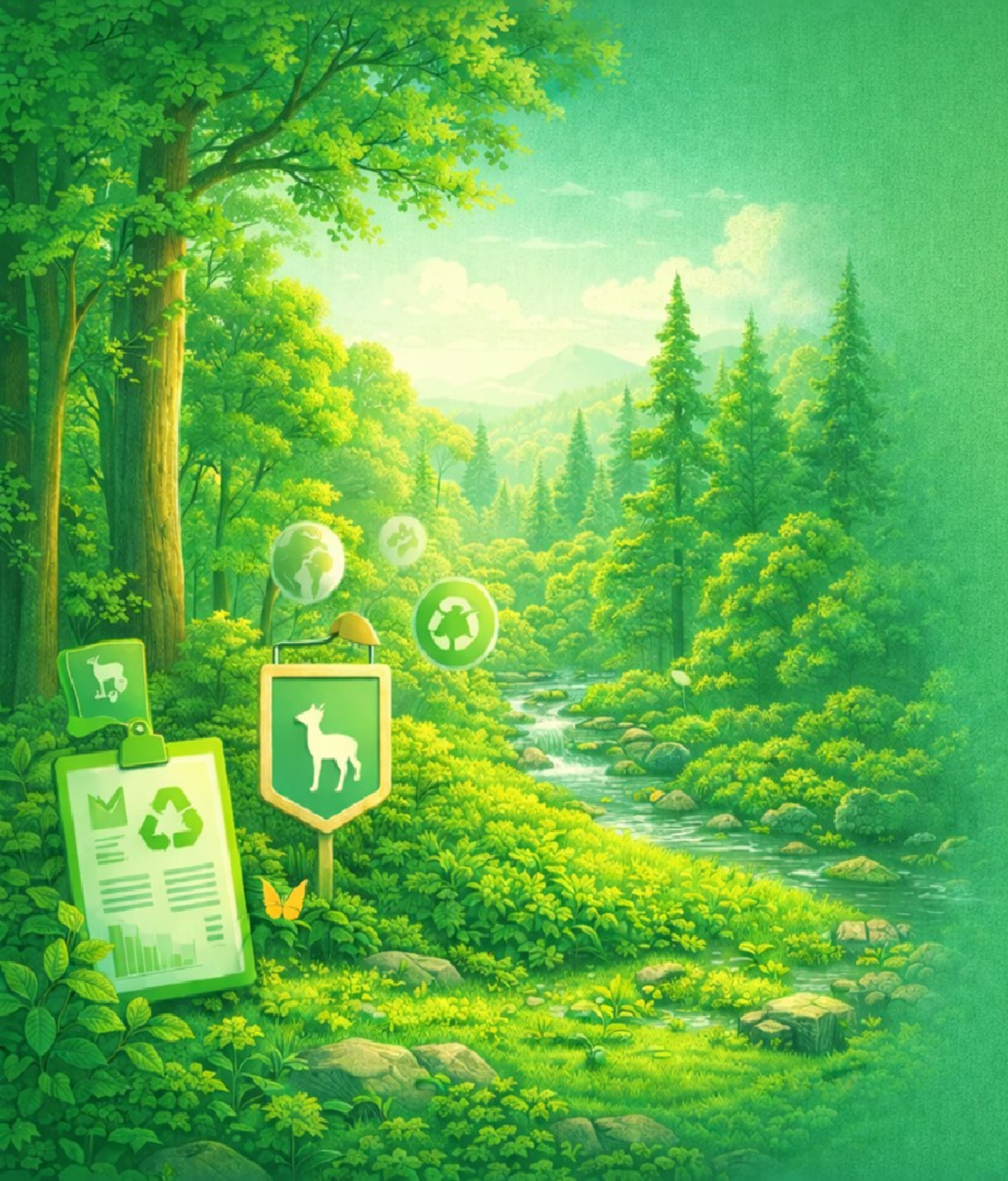
Depunem cereri la primărie
pentru îmbunătățiri

Raportăm problemele pe
care le vedem

Participăm la consultări și
dezbateri publice

PART. 09
LEGEA CARE NE
PROTEGEAZĂ:
CONSTITUȚIA ȘI LEGILE
DE MEDIU

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

01

Articolul 35

"Statul asigură conservarea mediului și menținerea echilibrului ecologic"

02

Articolul 136

Orice cetățean are dreptul să aducă acțiune în justiție pentru protejarea mediului

LEGILE IMPORTANTE

Legi

—
Legea 137/1995 –
protecția mediului

—
Legea 104/2011 –
accesul la informații
de mediu

—
Legea 5/2000 –
planificarea
teritoriului și
urbanismul

CONVENȚII INTERNAȚIONALE

Convenții

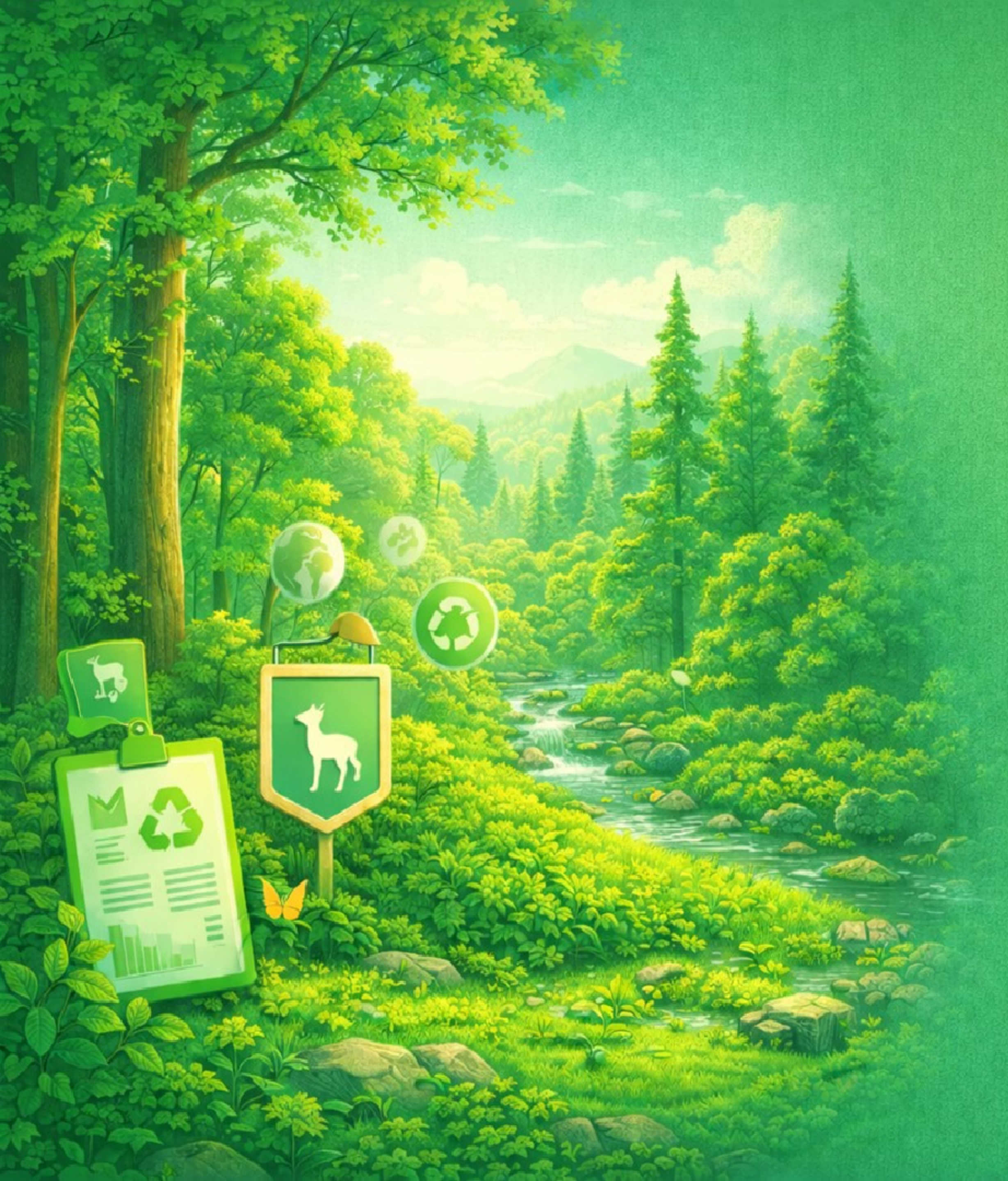
Convenția de la Aarhus - dreptul la informație, participare și justiție în materie de mediu

Convenția privind biodiversitatea

Acordul de la Paris privind schimbările climatice

PART. 10
CONCLUZIE: NOI
SUNTEM GĂRZII
MEDIULUI

■ Mediul înconjurător

01

Mediul înconjurător nu este doar un cadru în care trăim, ci o parte a noastră pe care o împărtășim cu toți ceilalți.

02

Drepturile și obligațiile de mediu sunt cele care ne ajută să trăim împreună în armonie cu natura.

—
Informații

Rolurile noastre

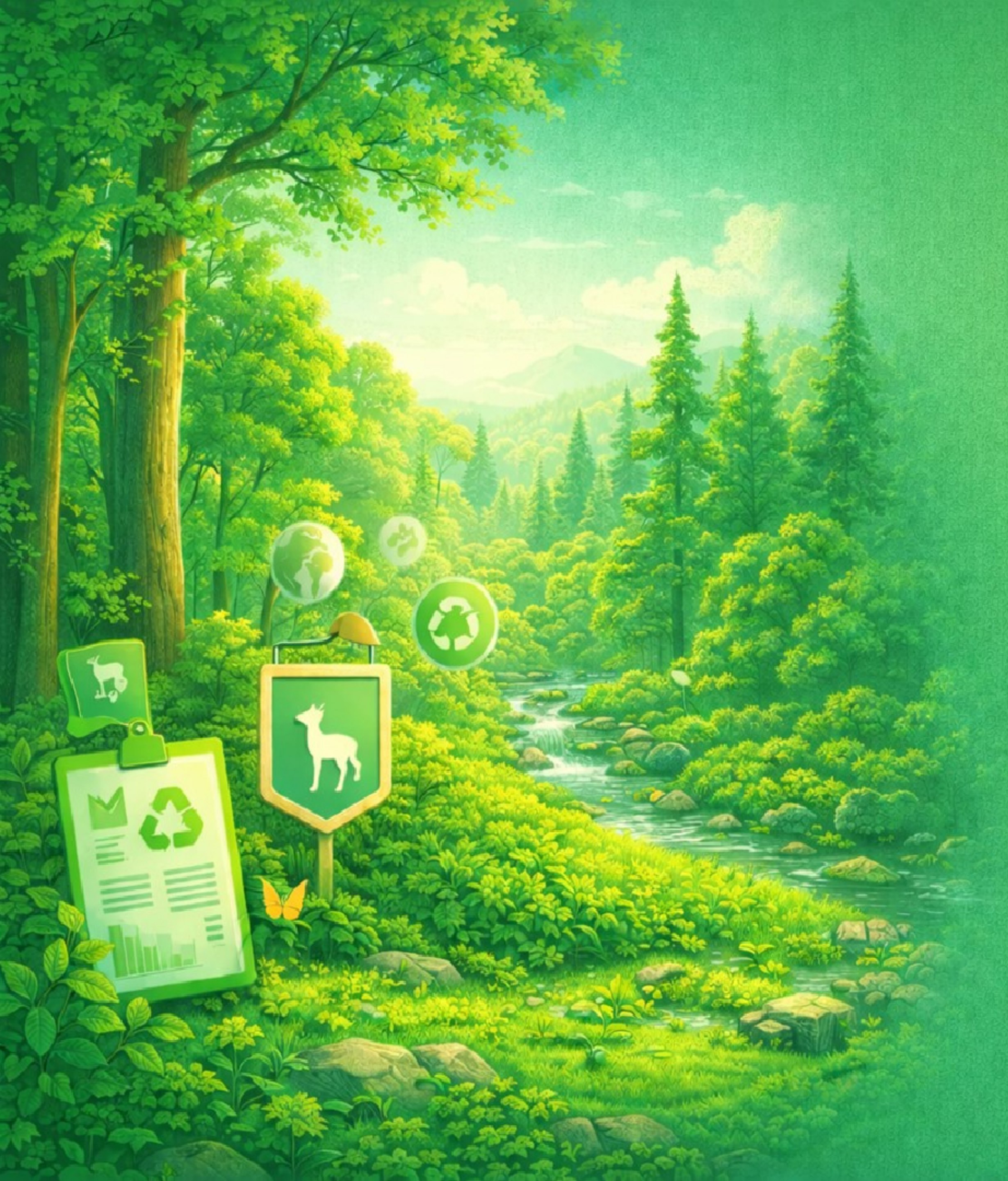
Fiecare dintre noi are trei roluri

BENEFICIAR – avem dreptul la un mediu sănătos
PROTECTOR – avem obligația să păstrăm mediul pentru alții
CONTROLOR – avem dreptul să cerem să fie respectate regulile

Informații

Viitorul mediului în localitatea ta, în țara ta, pe planeta ta, depinde de fiecare alegere pe care o faci. Când separi gunoiul, când raportezi o problemă, când participi la o dezbatere, când semnezi o petiție, tu devii parte activă din soluție. Nu aștepta ca alții să facă ce poți face tu!

PART. 11

Mesaj final

Viitorul mediului în localitatea ta, în țara ta, pe planeta ta, depinde de fiecare alegere pe care o faci. Când separi gunoiul, când raportezi o problemă, când participi la o dezbatere, când semnezi o petiție, tu devii parte activă din soluție. Nu aștepta ca alții să facă ce poți face tu!

multumim

